

FELADAT CÍME: Figyelj a szóra

Szerző: Vámos Gabriella

Szint

Kezdőtől a haladóig

Cél

- Hallás utáni szövegértés fejlesztése
- Figyelem és koncentráció fejlesztése
- Szókincs fejlesztése, ismétlése, gyakorlása

Idő

Kb. 10 perc

Szervezés

Egyéni munka, pármunka, csoportmunka

Osztály/csoport

Nagycsoportos, kiscsoportos és egyéni foglalkozáson is jól használható

Előkészítés

- Készítsünk egy szöveget, de akár már meglévő szöveggel is dolgozhatunk.
- Azokat a szavakat, amelyekkel a szövegből dolgozni szeretnénk, nagy betűmérettel írjuk/nyomtassuk egy lapra és vágjuk szét. Természetesen ezeket a szavakat jelöljük be a saját szövegünkön is. Ezek lehetnek a tanulók számára új és/vagy nehezebb szavak, lehetnek ismert szavak is, amelyeket ismételni szeretnénk, ez egyéni döntés kérdése.
- Készítsük el a szöveget nagy méretben egy csomagolópapíron úgy, hogy az előkészített szavak helyét egy a szövegtől eltérő színnel, üres kerettel jelezzük.
- Gyurmaragasztót vigyünk az órára.

Kivitelezés

A feladat az ismert szövegkitöltés módszerhez hasonlatos. A tanár felolvassa a szöveget, a tanulóknál vannak a szövegből kiemelt szavak, melyeket akkor kell felmutatniuk, amikor meghallják. Harmadik felolvasásra a csomagolópapírra írt szövegbe helyezték el a szavakat.

1. A hallási utáni szövegértési feladat hangulati előkészítése: a szavak megtanítása akármilyen szótanulási módszerrel
2. Osszuk szét a szavakat a tanulók között, mindenki más szót kap.
3. Adjunk pár percet, hogy a diákok megismerkedhessenek a szavakkal, amiket kaptak.
4. Mondjuk el az instrukciót tömören.
5. Feladat: olvassuk fel a szöveget, és közben figyeljünk, hogy a tanulók felmutatják-e a szavakat.
6. Olvasás végén kérdezzük meg, hogy mindenki felmutatta-e a nála lévő összes szót.
7. Olvassuk fel a szöveget újra, és minden felmutatandó szónál álljunk meg és tudatosítsuk, hogy a jó szót mutatják.

8. Harmadik felolvasás közben a tanulók a szavakat elhelyezik a csomagolópapírra írt szövegbe.
9. Az elkészített szöveget közösen ellenőrizzük úgy, hogy minden tanuló megkapja a teljes szöveget.

Variációk

- Ha egyéni foglalkozáson alkalmazzuk a módszert, használjunk kevesebb szót, mert a tanuló nehezen tud sok szót kezelni (szervezettségi problémák) és sok szó közül választani, a szavakat gyorsan felismerni és közben a szövegre is figyelni.
- A feladat flexibilis természete arra is módot ad, hogy párban vagy kis (3-4 fő) csoportokban dolgoztassuk a tanulókat. A szöveget a pár/csoport egyik tagja olvassa fel, míg a másik/többiek a szavakat mutatja/ák fel. Ebben az esetben a csomagolópapírra írt szöveg kitöltése az egész csoport munkáját lezáró feladat, tehát miután befejezték a párok/csoportok a feladatot, a tanár felolvassa a szöveget, és a tanulók beillesztik a szavakat az üres helyekre. A feladat ilyen jellegű alkalmazása differenciálásra is lehetőséget ad.
- Haladóbb csoport esetében a csomagolópapírra írt szöveg kitöltésénél dönthetünk úgy, hogy nem olvassuk fel a szöveget, hanem a tanulók önállóan egészítik ki az első két felolvasásra támaszkodva.

Miben segít

- Fejleszti a hallás utáni szövegértést, a figyelmet és a koncentrációt.
- Azoknak a tanulóknak, akiknek a hallás utáni szövegértés problémát jelent, frusztráció- és szorongáscsökkentő lehet az, hogy nézhetik azokat a szavakat, amiket ki kell hallaniuk a szövegből.
- Az, hogy a szavakat a megfelelő időben kell felmutatniuk, majd a csomagolópapírra írt szövegbe el kell helyezni, implicit módon fejleszti a szövegen belüli időbeli és térbeli tájékozódást.
- A feladat integrálja az összes információfeldolgozási módot: a mozgás integrálása a feladatba a kinezetikus tanulási stílusúaknak kedvez, a felmutatott szavak és a csomagolópapíros megoldás a vizuális, a felolvasott szöveg az auditív tanulási stílusúaknak.

Speciális diszlexiás problémák és az ezek megoldását segítő ötletek

Probléma

A diszlexiások sokszor nehezen találják a hallási utáni szövegértést.

Lehetséges megoldások:

1. Ha olyan szöveget választunk, amelyhez hanganyagot is találunk, és nem tudjuk szabályozni a tempót, a második lejátszáskor állítsuk meg a magnót minden felmutatandó szónál.
2. A fokozatosság elvéből kiindulva kezdjünk rövidebb szövegekkel és kevesebb szóval (2 szó/tanuló).

Probléma:

A szótanulás gyakran okoz nehézséget a diszlexiásoknak.

Lehetséges megoldások:

1. A szótanulást a feladat során megkönnyítettük azzal, ahogy a szavakat kezelték a tanulók a feladat során.
2. A szavakkal úgy is foglalkozhatunk tovább, hogy a közös ellenőrzéskor, a tanulók emeljék ki színnel/írják át/húzzák alá, stb. azokat a szavakat a saját szövegükben, amelyekkel foglalkoztunk.

Differenciálás, és ezzel kapcsolatos nehézségek

1. A párban/csoportban végzet munka differenciál, hiszen minden pár/csoport a saját tempójában haladhat.
2. Ha nehézségi szintek szerint szeretnénk differenciálni, tudatosan osszuk ki a szavakat a tanulók között. Akár előre is eldönthetjük, hogy ki melyik szót kapja majd, és úgy osszuk ki. Ezt a tanulóknak nem kell tudniuk.